

Umiejętności i zdolności przedszkolaka

***Powiatowa Poradnia Psychologiczno –
Pedagogiczna w Czechowicach –
Dziedzicach***

Nieopanowany czterolatek – egocentryczny, uwzględniający głównie własny punkt widzenia, żywiołowy - **ucieka, kopie, używa niestosownych wyrazów, zmyśla niestworzone historie, przechwala się, prowokuje i opornie wykonuje polecenia**, często się złości, zbyt pewny siebie, brak mu opanowania, jest labilny emocjonalnie - **jedyne co jest pocieszające, że jest to kolejny etap konieczny do prawidłowego rozwoju dziecka...**

Idealny pięciolatek - energiczny, towarzyski i chętny do współpracy, stabilny emocjonalnie - zazwyczaj spokojne, przyjacielskie, **dobrze nastawione do siebie i świata**, chętnie bawi się z innymi dziećmi, często samo wymyśla zabawy, jest coraz bardziej kreatywny, nie zawsze jednak zachowuje się dyplomatycznie - czasem wytyka innym błędy, wyśmiewa się z nich. **Lubi przebywać w otoczeniu rodzinnym.** Mama staje się jego autorytetem – chce z Nią spędzać czas, sprawiać jej przyjemność i chętnie wykonuje jej polecenia. Niektóre pięciolatki lubią się popisywać.

Nieprzewidywalny sześciolatek - potrafi zadziwić.

Z jednej strony jest wybuchowy i nieprzewidywalny, a z drugiej zorientowany na zdobywanie nowych umiejętności i skupiony na doskonaleniu tych już posiadanych. Sześciolatek jest dość nieelastyczny i ... chwiejny. Wszystko, czego doświadcza, jest dobre lub złe, czarne albo białe. Potrafi zaskoczyć i trudno za nim nadążyć.

Rozwój fizyczny i motoryczny

4 - latek	5 - latek	6 – latek
Wzrasta zdolność wykonywania czynności samoobsługowych : ubiera się i rozbiera przy niewielkiej pomocy z zewnątrz, samodzielnie myje zęby, posługuje się widelcem i łyżką	Samodzielnie potrafi się umyć, ubrać, zjeść (używa sztućców, kroi nożem), skorzystać z toalety, wiąże buty	Samodzielny
	Może tracić pierwsze mleczaki	Bardzo go interesuje temat wypadających mleczaków- powód do dumy
Potrafi swobodnie wchodzić i schodzić po schodach, stawiając jedną nogę na stopniu, potrafi przeskakiwać obunóż przez przeszkodę i chodzić na palcach, skacze na 1 nodze, wspina się na drabiny, świetnie radzi sobie z 3 kołowym, rowerkiem	Skacze na jednej lub drugiej nodze naprzemiennie, skacze na skakance, próbuje wykonywać skomplikowane ćwiczenia gimnastyczne, np. stawać na głowie; rozróżnia prawą i lewą stronę	Lubi zabawy ruchowe, ale może się szybko męczyć - biega, skacze, wspina się, jeździ na 2 kołowym rowerze, może jeździć na łyżwach, nartach, rolkach
Nakłada nakrętki na słoiki, butelki układa puzzle do 10 kawałków, narysowany człowiek ma ręce, nogi i głowę, naśladuje rysowanie kwadratu	Tworzy rozbudowane budowle z klocków, pisze parę liter, rysuje postać człowieka, koloruje obrazki nie wychodząc za linię, rysowanie kwadratu	Dobrze rysuje i maluje, może mieć trudności z pisaniem Sprawnie rysuje koło , kwadrat, prostokąt, romb
W zakresie zdolności manipulacyjnych pojawia się także umiejętność posługiwania się nożyczkami - dziecko potrafi przeciąć papier na dwie części	Umie wycinać nożyczkami po zaznaczonej linii	Sprawnie wycina po linii

Rozwój poznawczy

4 - latek	5 - latek	6 – latek
Mowa jest zrozumiała, zadaje mnóstwo pytań, ma jeszcze problem z używaniem zaimek, np.: mam, czy mogę wyjść z ci państwo? zna ok. 1500 słów, pyta, co oznaczają różne słowa, rozumie niektóre przeciwieństwa, np. mały/duży	Jego mowa jest płynna i poprawna, lubi argumentować używając słów: ponieważ; dlatego, że Tworzy zdania złożone z 6-8 wyrazów, rozumie znaczenie przeciwieństw i podobieństw	Używa ok. 4 tys.słów Zna dni tygodnia, nazwy miesięcy, pory roku Swobodnie prowadzi rozmowy Próbuje uzasadniać swoje decyzje
Rozróżnia, gdzie jest : przód, tył, na górze , pod spodem, rozróżnia czas, zaczyna rozumieć następstwo czasów, wie, że kiedy wstanie jest śniadanie, potem II śniadanie, obiad, itp.. Potrafi policzyć do czterech, zna kilka kolorów	Liczy do 10, potrafi napisać cyfry od 1 - 5 Potrafi napisać swoje imię Może czytać pojedyncze litery lub słowa Rozpoznaje podstawowe kolory Zapamiętuje adresy i numery telefonów, umie pogrupować przedmioty, np. wg. wielkości	Rozumie pojęcie czasu, przestrzeni, koloru, liczb, Rozumie, że rzecz widziana z daleka wydaje się mniejsza niż jest w rzeczywistości Rozumie różnicę pomiędzy czymś przypadkowym a zamierzonym, rozpoznaje i zapamiętuje dźwięki, potrafi się skupić na ok. 15 min. Nie ma podzielności uwagi
Chętnie słucha długich historii, zna piosenki i wierszyki, czasem sam układa piosenki	Zapamiętuje opowiadane historie i chce żeby je kontynuować Tworzy własne opowiadania Odróżnia fantazję od rzeczywistości Umie pogrupować przedmioty, np. wg. wielkości	Dobrze zapamiętuje wierszyki, piosenki
Lubi się bawić w zabawy tematyczne, np. wklep, wyścigi samochodowe, teatr, potrafi się bawić w jedną zabawę 10 -15 min.	Jego zabawy są coraz bardziej rozbudowane	Bawi się w zabawy z podziałem na role, interesuje się przyrodą i jej zjawiskami

***Jak możesz pomóc
swojemu dziecku?***

Czterolatek...

- Pozwól ***czterolatekowi*** na pewną samodzielność
- Jeśli używa brzydkich wyrazów powiedz, że w waszym domu takie słowa są nie do przyjęcia, przypominaj o obowiązujących normach/bądź konsekwentna/y,
- Czytaj dziecku i zachęcaj do samodzielnego poznawania liter. Próbujcie czytać napisy na pudełkach po żywności, tytuły w gazetach, itp.
- Naucz dziecko waszego numeru telefonu i adresu,
- Ponieważ czterolatek uwielbia „sprawdzać się” i ma przy tym niespożytą energię, wymyślaj zabawy ruchowe pełne skakania, biegania, wspinania, odnajdywania rzeczy i różnych niespodzianek
- Bawcie się w zabawy tematyczne, np.: sklep, teatr...

Pięciolatek...

- obserwuj relacje dziecka z rówieśnikami, mów mu na czym polega współpraca, negocjacje
- ucz dziecko nazywać uczucia, np.: czym różni się smutek od złości
- pomóż dziecku rozwijać poczucie odpowiedzialności, włączaj go do prac domowych; kończąc wyznaczone zadania przed pójściem do zabawy,
- naucz dziecko stawiać cele - dzięki ich realizacji będzie czuł się pewnie i niezależnie,
- bawcie się w proste zabawy matematyczne, używajcie do tego zabawek, słodczy i wyobraźni
- mów dziecku jasno, które z jego zachowań są dobre, a które nie,
- wspólnie grajcie w gry, czytajcie książki, chodźcie na imprezy dla dzieci
- czytaj często dziecku, dopóki nie nauczy się czytać samemu – czytajcie razem,
- bawcie się w teatrzyk, rozmawiajcie, opowiadajcie...

Sześciolatek...

- pomóż dziecku rozwijać poczucie odpowiedzialności, włączaj go do prac domowych; kończąc wyznaczone zadania przed pójściem do zabawy,
- zachęcaj dziecko do pomagania innym,
- interesuj się jego przyjaciółmi, tym co się dzieje w zerówce,
- naucz dziecko stawiać cele,
- ustal jasne reguły i trzymaj się ich,
- mów dziecku jasno, które z jego zachowań są dobre, a które nie,
- rozmawiajcie o konsekwencjach różnych zachowań,
- wspólnie grajcie w gry, czytajcie książki,
- czytaj często dziecku, dopóki nie nauczy się czytać samemu – czytajcie razem,
- wspieraj dziecko w podejmowaniu nowych wyzwań...

opracowały:
Joanna Trela
Agata Niemczyk